

EMBRACE

Combating the Worst Forms of Child Labour in Shrimp and Seafood Processing Areas in Thailand

ในอ้อมกอด

โครงการแก้ปัญหาแรงงานเด็ก
ในกิจการแปรรูปสินค้ากุ้งและอาหารทะเล
ในประเทศไทย

EMBRACE

Combating the Worst Forms of Child Labour in Shrimp and Seafood Processing Areas in Thailand

ในอ้อมกอด

โครงการแก้ปัญหาแรงงานเด็ก
ในกิจการแปรรูปสินค้ากุ้งและอาหารทะเล
ในประเทศไทย

International
Labour
Organization

EMBRACE

Combating the Worst Forms of Child Labour
in Shrimp and Seafood Processing Areas in Thailand

ในอ้อมกอด

โครงการแก้ปัญหาแรงงานเด็ก

ในกิจการแปรรูปสินค้ากุ้งและอาหารทะเลในประเทศไทย

Pubilshed by

International
Labour
Organization

International Labour Organization (ILO)

UN Building, Rachadamnoen Nok Rd., Bkk 10200

Tel : 662-288-1234, Fax : 662-288-3062

E-mail : SRO-BKK@ilo.org www.ilo.org/asia

จัดพิมพ์โดย

องค์การแรงงานระหว่างประเทศ สำนักงานแรงงานระหว่างประเทศประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง

อาคารสหประชาชาติ ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ 10200

กระทรวงแรงงานสหรัฐอเมริกาสนับสนุนงบประมาณสำหรับจัดพิมพ์เอกสารฉบับนี้
เนื้อหาในเอกสารไม่ได้สะท้อนความคิดเห็นหรือเป็นนโยบายของกระทรวงแรงงาน
สหรัฐอเมริกา ชื่อทางการค้า ผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์ หรือองค์กรที่ได้รับการรับรอง
จากสหรัฐอเมริกา

Funding for this publication was provided by the United States Department of
Labor. This publication does not necessarily reflect the views or policies of the
United States Department of Labor, nor does mention of trade names, commer-
cial products, or organizations imply endorsement by the United States
Government .

Stories and photos by

Supamok Silarak

Aphiluck Puangkaew

Duean Wongsu

Editor Pornsuk Koetsawang

English editor Tom Fleming

Proofreaders

Decha Noimaliwan and Anusorn Saengsorn

Editorial team

 Friends Without Borders Foundation

191/2 Mu 1, Nong Kwai

Hang Dong, Chiang Mai 50230

E-mail : bordervoices2010@gmail.com

www.friends-without-borders.org

Graphic designer Mayim Studio

Chotana Printing Chiang Mai

ภาพถ่ายและเขียน

ศุภโมกษ์ ศิลารักษ์

อภิสิทธิ์ พวงแก้ว

เดือน วงษา

บรรณาธิการ พรสุข เกิดสว่าง

บรรณาธิการภาษาอังกฤษ ทอม เฟลมมิง

พิสูจน์อักษร เดชา น้อยมะลิวัน, อนุสรณ์ แสงศร

กองบรรณาธิการ

มูลนิธิเพื่อนไร้พรมแดน

191/2 หมู่ 1 ต.หนองควาย

อ.หางดง จ.เชียงใหม่ 50230

ออกแบบปก รูปเล่ม หมายิ้มสตูดิโอ

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ไซตนา เชียงใหม่

Content

Foreword 06 คำนำจากองค์การแรงงานระหว่างประเทศ

Introduction 12 บทนำ

Little Hands and the Big World 18 มือเล็ก ๆ กับโลกใบใหญ่

Everywhere could be a classroom 30 เพราะทุกที่คือห้องเรียน

I Need Care 44

Creative Space for Children 56 พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก

For the Changes 70 เพื่อความเปลี่ยนแปลง

ศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กนาคาติของมูลนิธิรักไทย อ.ชนอม นครศรีธรรมราช (เม.ย. 57)
Raks Thai Foundation's Learning Center, Nakhon Si Thammarat province (April 2014)

Foreword

The ILO-IPEC Project ‘Combating the Worst Forms of Child Labour in Shrimp and Seafood Processing industry in Thailand’, implemented by International Labour Organisation (ILO) from 2010 to 2014 with support from the US Department of Labor, has three immediate objectives, namely (i) to strengthen policy and implementation frameworks to protect the rights of Thai, migrant and stateless children; (ii) to support enterprises across the shrimp supply chain in complying with national labour laws, with special emphasis on child labour and forced labour, and institute good practices for improving working conditions; and (iii) provide area-based education, social protection and livelihood services to migrant and Thai children and their families in targeted shrimp and seafood industry areas.

The work we do with our NGO partners to deliver direct services to children and their families is one of the most important and strongest parts of the project. NGO outreach workers have worked tirelessly to identify and access children and families, gain their trust, and initiate various models of services – whether education, livelihood or others – to support children and families in putting in place alternatives to child labour. Through the work of our NGO partners, we have had a chance to see changes in the lives of the children and their families – children have gone to schools, children who used to work have enrolled at non-formal education centers, recreation areas for children and adults were established in migrant communities, and more.

As the project is now ending, it is my great pleasure that “EMBRACE: A Picture Book on Combating the Worst Forms of Child Labour in Shrimp and Seafood Processing industry in Thailand” – which is in your hands right now – records some lively and notable moments of NGO partners and beneficiaries in action during the period of project implementation.

I would like to thank Friends Without Borders Foundation most sincerely for its contribution to some of the project’s great campaign materials. Also, a big thank you to our Action Programme partners: Foundation for Child Development (FCD), Labour Rights Promotion Network Foundation (LPN), National Council for Child and Youth Development (NCYD), Planned Parenthood Association of Thailand (PPAT), and Raks Thai Foundation who have worked in five of Thailand’s provinces – Samut Prakan and Samut Sakhon in the central area and Songkhla, Surat Thani and Nakhon Si Thammarat in the south – for their invaluable contribution in making changes to the lives of children and families.

I hope that you will be greatly inspired by this book and join us in the movement to fight for the elimination of the worst forms of child labour in Thailand and elsewhere.

Birgitte Krogh Poulsen
Project Manager
ILO-IPEC Thailand

ห้องเรียนลูกหลานแรงงานข้ามชาติ อ.เมือง สุราษฎร์ธานี (เม.ย. 57) Mobile education, Surat Thani province (April 2014)

คำนำจากองค์การแรงงานระหว่างประเทศ

โครงการแก้ไขปัญหาแรงงานเด็กในกิจการแปรรูปสินค้ากุ้งและอาหารทะเลในประเทศไทย พ.ศ. 2553-2557 ภายใต้โครงการระหว่างประเทศว่าด้วยการแก้ไขปัญหาแรงงานเด็ก (International Programme on the Elimination of Child Labour หรือ IPEC) ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization) มีวัตถุประสงค์เฉพาะ 3 ประการคือ (1) เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้แก่นโยบายและกรอบงานการคุ้มครองสิทธิของทั้งเด็กสัญชาติไทย เด็กไร้รัฐ และเด็กย้ายถิ่นข้ามชาติ (2) เพื่อสนับสนุนให้ธุรกิจสินค้ากุ้งและอาหารทะเลดำเนินกิจการโดยสอดคล้องกับกฎหมายแรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแรงงานเด็กและการบังคับใช้แรงงาน รวมถึงและหลักปฏิบัติในการปรับปรุงสภาพเงื่อนไขการทำงาน และ (3) เพื่อจัดการศึกษา การคุ้มครองทางสังคม และบริการด้านการดำรงชีพในระดับพื้นที่ให้แก่ทั้งเด็กไทยและเด็กย้ายถิ่นข้ามชาติกับครอบครัวในพื้นที่อุตสาหกรรมกุ้งและประมงเป้าหมาย

การให้บริการตรงต่อเด็ก ๆ และครอบครัวโดย ILO ร่วมกับภาคีองค์กรเอกชนไทย ถือเป็นมิติที่สำคัญและแข็งแกร่งที่สุดของโครงการ ผู้ปฏิบัติงานภาคสนามขององค์กรเอกชนต่างทุ่มเทกับการทำงานโดยมิได้ย่อท้อ เพื่อให้สามารถเข้าถึงและได้รับความไว้วางใจจากเด็ก ๆ และครอบครัว รวมถึงริเริ่มงานให้บริการช่วยเหลือในรูปแบบที่หลากหลายทั้งในด้านการศึกษา การดำรงชีพ และอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนให้เด็ก ๆ และครอบครัวมีทางเลือกอื่นนอกเหนือจากการใช้แรงงานเด็ก จากการทำงานผ่านภาคีเหล่านี้ เราได้พบความเปลี่ยนแปลงต่อชีวิตของเด็ก ๆ และครอบครัวหลายประการ เด็กจำนวนหนึ่งได้เข้าสู่การศึกษาในโรงเรียน เด็กที่เคยทำงานก็เข้ารับการศึกษาในศูนย์การศึกษานอกระบบ ในบางชุมชนแรงงานข้ามชาติก็มีการจัดตั้งพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจสำหรับทั้งเด็กและผู้ใหญ่ เป็นต้น

เนื่องในโอกาสที่โครงการได้ดำเนินมาถึงระยะสุดท้ายในปลายปีพ.ศ. 2557 นี้ ข้าพเจ้าจึงมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่หนังสือภาพ “ในอ้อมกอด : โครงการแก้ไขปัญหาแรงงานเด็กในกิจการแปรรูปสินค้ากุ้งและอาหารทะเลในประเทศไทย” ในมือของท่านนี้ ได้บันทึกช่วงเวลาอันน่าจดจำทั้งของเหล่าภาคีและผู้ได้รับประโยชน์จากชุมชนแรงงานในระหว่างการดำเนินโครงการดังกล่าว

ในนามของ ILO ข้าพเจ้าขอขอบคุณมูลนิธิเพื่อนไร้พรมแดนสำหรับสื่อรณรงค์หลากหลายของโครงการรวมทั้งหนังสือเล่มนี้ และขอขอบคุณภาคีปฏิบัติงานของ ILO ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร สงขลา สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช ซึ่งได้แก่มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (มพด.) มูลนิธิเครือข่ายส่งเสริมคุณภาพชีวิตแรงงาน สภาองค์กรพัฒนาเด็กและเยาวชนในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีฯ (สอ.ดย.) สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และมูลนิธิรักประเทศไทย สำหรับการทำงานเพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลงในชีวิตของเด็ก ๆ และครอบครัวอันทรงคุณค่ายิ่ง

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือภาพเล่มนี้จะนำแรงบันดาลใจอันยิ่งใหญ่มาสู่ผู้อ่านทุกท่าน ที่จะก้าวร่วมไปกับเราในการต่อสู้เพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบอันเลวร้าย ทั้งในประเทศไทยและทุกแห่งหนบนโลกนี้

เบอร์กิตา โคห์น โพลเซน

ผู้จัดการโครงการ

ILO-IPEC ประเทศไทย

อ.ท่าฉาง สุราษฎร์ธานี (เม.ย. 57)
Surat Thani province (April 2014)

Introduction

During the first half of 2014, three photojournalists travelled around seafood industry areas to document the work of the five local non-governmental organizations that have been, working for years to combat the use of child labour in Thailand's seafood and shrimp industries as partners of the International Labour Organization.

Thailand has ratified the ILO Convention No.182 on the Worst Forms of Child Labour and the ILO Convention No. 138 on the Minimum Age for Admission to Employment and Work. According to the ILO, the term “child labour” is often defined as work which deprives children of their childhood, their potential and their dignity, and is harmful to their physical and mental

development. It refers to work which is mentally, physically, socially or morally dangerous and harmful to children; and interferes with their schooling by: depriving them of the opportunity to attend school; obliging them to leave school prematurely; or requiring them to attempt to combine school attendance with excessively long hours and heavy work. In its most extreme forms, child labour involves children being enslaved, separated from their families, exposed to serious hazards and illnesses and/or left to fend for themselves on the streets of large cities – often at a very early age. Not all work done by children should be classified as child labour and targeted for elimination. Children's participation in work which does not negatively affect their health and personal development or interfere with their schooling is generally regarded as contributing to the children's development and the welfare of their families.

Although child labour continues to exist in Thailand, local non-governmental and governmental organizations have made great progress. A small part of this effort has been documented by the photojournalists and published in this book in recognition of their contributions and as an inspiration for society to participate in future actions.

ชุมชนแรงงาน อ.ชนอม จ.นครศรีธรรมราช (เม.ย. 57)
Migrant community, Nakhon Si Thammarat province (April 2014)

ชุมชนสะพานปลา อ.เมือง สมุทรปราการ (พ.ค. 57)
Fish pier community, Samut Prakarn province (May 2014)

บทนำ

ในช่วงครึ่งแรกของปีพ.ศ. 2557 ช่างภาพนักเขียนสามคนได้เดินทางไปในพื้นที่อุตสาหกรรมประมงของประเทศไทย เพื่อบันทึกการทำงานขององค์กรเอกชนไทยห้าองค์กรซึ่งเป็นภาคีขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization หรือ ILO) ในการทำงานเพื่อจัดการใช้แรงงานเด็กในอุตสาหกรรมกุ้งและประมงในประเทศไทย

รัฐไทยได้ให้สัตยาบันต่ออนุสัญญา ILO ฉบับที่ 182 ว่าด้วยรูปแบบอันเลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็ก และอนุสัญญา ILO ฉบับที่ 138 ว่าด้วยอายุขั้นต่ำในการรับเข้าทำงานแล้ว ตามมาตรฐานของ ILO นั้น การใช้แรงงานเด็กหมายถึงการจ้างงานที่ลดทอนสมรรถภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์รวมถึงโอกาสในการใช้ชีวิตดังเช่นเด็กคนหนึ่งไปจากเด็ก ๆ โดยมักเป็นงานที่เป็นอันตรายต่อพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ เป็นอันตรายด้านสังคมและจริยธรรม ส่งผลกระทบต่อการศึกษา ลดทอนโอกาสทางการศึกษาหรือผลักดันให้เด็กต้องออกจากระบบการศึกษาก่อนวัยอันควร ส่วนการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด ได้แก่ การใช้แรงงานเด็กเยี่ยงทาส พรากเด็กจากครอบครัวให้อยู่ในสภาพที่เสี่ยงต่ออันตราย หรือถูกทอดทิ้งให้ต้องดิ้นรนอยู่บนท้องถนนในวัยอันน้อยนิด ทั้งนี้ งานบางประเภทที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาและการศึกษาของเด็กนั้นก็อาจไม่ได้ถือว่าเป็นการใช้แรงงานเด็กที่จำเป็นจะต้องขจัด หากกลับเป็นการส่งเสริมทักษะและพัฒนาการของเด็ก รวมถึงสวัสดิภาพของครอบครัวเด็กผู้นั้น

แม้การใช้แรงงานเด็กจะยังมีได้หมดไปจากประเทศไทย ตลอดเวลาที่ผ่านมา หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนก็ได้สร้างความก้าวหน้าในการจัดการใช้แรงงานเด็กอย่างใหญ่หลวง เลี้ยวหนึ่งของความพยายามเหล่านี้ได้รับการถ่ายทอดผ่านสายตาของช่างภาพนักเขียนไว้ในหนังสือเล่มนี้ เพื่อเป็นการแสดงความตระหนักยกย่องในคุณค่าของการทำงานของพวกเขา และเพื่อให้เป็นแรงบันดาลใจต่อสังคมในการมีส่วนร่วมต่อการจัดการใช้แรงงานเด็กต่อไปในอนาคต

ใน

อ๋อเน้อ
EMBRACE

มือเล็ก ๆ กับโลกใบใหญ่

เรื่องและภาพโดยศุภโมกษ์ ศิลารักษ์

ท่าเรือสงขลา อ. เมือง สงขลา (ก.ค. 57) Songkhla Pier, Songkhla province (July, 2014)

ที่ท่าเรือแห่งนี้ ลูกหลานแรงงานตัวเล็ก ๆ ติดตามพ่อแม่มาทำงาน
เนื่องจากไม่มีคนดูแลที่บ้าน เด็ก ๆ ส่วนหนึ่งจับกลุ่มเล่นกันอยู่ใกล้ ๆ
ส่วนเด็กน้อยในภาพเดินถือปืนพลาสติกมานั่งอยู่ไม่ห่างจากแม่ซึ่งกำลัง
นั่งคัดปลา

At the pier, small children follow their parents to work. While some
play together near a shelter, this little boy sits watching his mother
sorting fish.

ก

ล้นความทะลอยอวลในบรรยากาศท่าเรือสงขลาอันเต็มไปด้วยเรือที่กำลังจอดเทียบ จันเดินตามหลังเจ้าหน้าที่สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย (สวท.) ไปตามทางเดินไม้กระดานที่ทอดกลางชุมชนแรงงานกัมพูชามุสลิม เด็ก ๆ สามคนวิ่งกรูออกมายกมือไหว้สวัสดี ก่อนจะเดินนำเข้าไปในห้องแถวเล็ก ๆ นั้น

เมื่อปีก่อน เจ้าหน้าที่สวท.เดินเข้ามาในชุมชนเพื่อชักชวนให้เด็ก ๆ ไปเรียนที่ศูนย์การเรียนรู้ของสวท.ที่ตั้งอยู่ไม่ไกลนัก ถึงวันนี้ ครูหญิงชาวไทยของศูนย์การเรียนรู้ก็มีหน้าที่ดูแลเด็ก ๆ กว่า 20 ชีวิตที่มาเรียนหนังสือในช่วงเช้าถึงเที่ยงของทุกวัน

ประสบการณ์ด้านการส่งเสริมการวางแผนครอบครัวในพื้นที่ภาคใต้กว่า 15 ปีของสวท. ได้รับการนำมาปรับใช้กับงานคุ้มครองเด็กจากการถูกใช้แรงงานซึ่งได้รับการสนับสนุนจากองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ในพื้นที่อ.เมือง ระโนด และหาดใหญ่ในจ.สงขลา และ อ.ปากพนัง พื้นที่นครศรีธรรมราช ชุมชนประมงไทยและต่างชาติกระจุกกระจายอยู่บนตลอดแนวทะเล ด้วยปัญหาด้านเศรษฐกิจและอุปสรรคในการเข้าถึงการศึกษา ลูกหลานแรงงานส่วนหนึ่งจึงออกไปหารายได้ในอุตสาหกรรมประมงต่อเนื่องเพื่อช่วยเหลือครอบครัว ชายทะเลแถบระโนดจรดปากพนังนั้นอุดมไปด้วยนาุ้ง เจ้าหน้าทีสวท.เล่าให้ฟังว่า ในฤดูคุดกุ้ง บนมรณนใหญ่จะมีเด็ก ๆ จำนวนหนึ่งมานั่งคุดแยกกุ้งอยู่ ซึ่งเสี่ยงกับอุบัติเหตุเป็นอย่างมาก

ฉันยืนมองเด็ก ๆ ที่วิ่งเข้าวิ่งออกห้องประชุมโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลบ้านปลายทราย อ.ปากพนัง ในฤดูคุดกุ้ง พวกเขาอาจไปนั่งอยู่ริมถนน แต่ในวันนี้ เด็ก ๆ กำลังตะโกนบอกกันว่าจะไปชวนเพื่อน ๆ มาร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับอนามัยและสิทธิเด็กที่จะเริ่มในตอนสาย ส่วนในชุมชน แม่ของพวกเขากำลังช่วยกันตากปลากระบอกแดดเดียว ซึ่งเป็นหนึ่งในกิจกรรมเสริมรายได้ จากโครงการพัฒนาฝีมือแรงงาน ของสวท.

“เด็ก ๆ กัมพูชาแถบท่าเรือมีปัญหาในการเข้าถึงโรงเรียน เราจึงเปิดศูนย์การเรียนรู้ให้เขา แต่ปัจจัยที่ทำให้เด็กไทยไปเป็นแรงงานคือสภาพเศรษฐกิจและสังคมเป็นหลัก งานจึงต่างออกไป เน้นการส่งเสริมเศรษฐกิจครัวเรือน การให้ความรู้ด้านสิทธิเด็ก และการป้องกันตัวไม่ให้ถูกละเมิดสิทธิ ส่วนหน่วยบริการสุขภาพเคลื่อนที่ของเราเข้าไปในชุมชนเพื่อดูแลสุขภาพและปัญหาแรงงานเด็กไปพร้อม ๆ กัน” เจ้าหน้าที่สวท.บอกกับฉัน “จากการลงชุมชน เราจะได้รับข้อมูลต่าง ๆ เช่น ล่าสุดเราได้รับรู้ว่ามียาเด็กม.2 ที่ออกจากโรงเรียนไปลงเรือประมงซึ่งเป็นงานเสี่ยงอันตราย เราจึงไปคุยทำความเข้าใจกับพ่อแม่ อย่างน้อยก็ให้เขาได้เข้าใจถึงอันตรายที่อาจเกิดกับลูกของเขา”

ในช่วงตั้งไข่ของโครงการ คนจำนวนมากยังไม่ตระหนักว่าเรื่องแรงงานเด็กเป็นปัญหาในพื้นที่ สวท.จึงต้องจัดการสัมมนาพูดคุยในหมู่ผู้ประกอบการและหน่วยงานรัฐเป็นระยะ และเพื่อให้โครงข่ายความคุ้มครองทางสังคมยั่งยืนด้วยการเข้าไปอยู่ในโครงสร้าง จึงมีการจัดตั้งคณะปฏิบัติการและวิทยากรอาสาสมัครในพื้นที่ซึ่งประกอบไปด้วยชาวบ้าน ครู แพทย์ หรือเจ้าหน้าที่รพ.สต. ที่จะเป็นเรือแรงสำคัญในการเฝ้าระวังและลดปัญหาแรงงานเด็กในระยะยาว

“สิ่งที่เรากำลังทำมันเล็กน้อย ในขณะที่ปัญหามันใหญ่มาก” ถ้อยคำของเจ้าหน้าที่สวท.ดังขึ้นในใจขณะที่ฉันกำลังมองปลาตีน 2-3 ตัวเดินไปมาอยู่ข้างท้องเรือประมงลำเล็กซึ่งจอดเกยตื้นอยู่ เด็กกลุ่มหนึ่งกำลังวิ่งเล่นอยู่ใกล้ ๆ อวนที่ตากไว้ แรงงานเด็กจะมีเวลาน้อยนิดหรือไม่มีเวลาเลยที่จะได้ใช้ชีวิตเล่นสนุกแบบเด็ก ๆ แบบนี้

สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2513 งานของสวท. มีทั้งการส่งเสริมการวางแผนครอบครัว อนามัยแม่และเด็ก การป้องกันโรคเอดส์ ผสมผสานกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นประชาชนทั่วประเทศ ไม่แบ่งแยก สัญชาติ เชื้อชาติ ศาสนา และเพศ

Little Hands and the Big World

Story and photos by Supamok Silarak

ท่าเรือสงขลา อ. เมือง สงขลา (ก.ค. 57) Songkhla Pier, Songkhla province (July, 2014)

ผู้เป็นแม่ผละจากงานคัดปลา เดินมาเช็ดจมูกให้ลูกชายที่ติดตามมาทำงาน

The mother leaves the work in front of her and walks to wipe her son's running nose.

A fishy smell fills the air over Songkhla Pier. The place is busy and crowded with fishing boats. I follow a staff member of the Planned Parenthood Association of Thailand (PPAT) along a wooden path leading to a Cambodian migrant workers' community nearby. A few children run to greet us, and lead us into one of the shelters. It was only last year that PPAT came here to encourage these children to go to their learning center on the main road, and now the center has over 20 kids in their care from morning to noon every weekday.

PPAT's over 15 years of experience promoting reproductive health and well-being for families in southern Thailand was adapted to child labour prevention and protection work. The program, supported by the International Labour Organization (ILO), runs in Songkhla and Nakhon Si Thammarat provinces, where both Thai and migrant fishing communities are located along the coast. Due to economic problems and problems accessing education, children of these communities seek jobs in fishery-related businesses. Coastal areas from Ranod to Pak Panung districts have been made into shrimp farms. In harvesting season, kids were found to be sitting on the side of the superhighway sorting shrimps into piles of different sizes.

I stand watching children running in and out the hall of Ban Plai Sai sub-district hospital in Nakhon Si Thammarat. In the shrimp season, these very same kids might have been on the road, but today they are shouting excitedly about how they will call more friends to join PPAT's child's rights and health education activity. Meanwhile, not far away, their mothers are busy drying sea mullets under the sun, an income generation program supported by PPAT.

"Cambodian children had problems accessing schools, so we opened a learning center to serve their needs. But the factors that push Thai kids to child labor are mostly economic, so we tend to promote economic opportunities and child's rights education," explained a PPAT staff member. "Our mobile health service is also one of the monitoring mechanisms. We receive information during these visits. Recently we were told that an eighth-grade student quit school to work on a fishing boat, which was definitely too dangerous for a youth worker. So we went to explain this to his parents."

Before PPAT's project started, child labour had not been recognized as a problem in the area. Therefore the organization had to introduce their project and aims with a series of seminars and discussions among local entrepreneurs and authorities. In order to ensure the sustainability of the work, a local multi-disciplinary working group was established as the main monitoring and protection mechanism against the use of child labour.

"We have done so little, considering how big the problem is." These words from the PPAT staff echo in my head. A few mudskippers skip around a landed fishing boat on the beach. Children run around the trawl nets drying nearby. Child laborers may not have such a joyful childhood as this.

PPAT was established in 1970. The organization works to promote reproductive health, maternal and infant health, HIV/AIDS prevention and life quality development in disadvantaged communities all around Thailand, with no discrimination against nationality, ethnicity or religion.

ท่าเรือสงขลา อ. เมือง สงขลา (ก.ค. 57) Songkhla Pier, Songkhla province (July, 2014)

ท่าเรือสงขลาขับเคลื่อนด้วยแรงงานชาวกัมพูชาทั้งหญิงและชาย หลายคนพาลูกตัวเล็กมาทำงานด้วย

Songkhla Pier's success relies on its Cambodian workforce. Many of them bring along their small children.

ห้องเช่าแรงงานกัมพูชา อ.เมือง สงขลา (ก.ค.57) Cambodian migrant community, Songkhla province (July 2014)

ชุมชนแรงงานกัมพูชาใกล้ท่าเรือสงขลา ที่เจ้าหน้าที่สวท. เดินเข้าออกจนสนิทสนม ที่นี่เป็นแห่งแรก ๆ ที่เขาเข้ามาชักชวนเด็ก ๆ ให้ไปเรียนหนังสือ เด็กที่ได้เข้าเรียนเตรียมความพร้อมพร้อมกับสวท. รุ่นแรกส่วนหนึ่งได้รับการช่วยเหลือให้เข้าเรียนต่อในโรงเรียนไทยแล้ว

A Cambodian migrant community near Songkhla Pier. This was one of the first communities that PPAT contacted to encourage the children to go to their learning center.

ศูนย์การเรียนรู้ของสวท. ต.บ่อยาย อ.เมือง สงขลา (ก.ค. 57) PPAT Learning Center, Songkhla province (July 2014)

ครูยีน หรือ “ครูหญิง” ของเด็ก ๆ กำลังตรวจงานไปพร้อม ๆ กับสอนเด็ก ๆ ชาวกัมพูชา เธอปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้เหมาะสมและน่าเรียนรู้สำหรับเด็กต่างชาติ “ถ้าเราไปบังคับให้เขาต้องเรียนวิชานั้น วิชานี้ เขาจะไม่เอาเด็ดขาด”

A teacher checks her students' homework while teaching some others. She has adapted the curriculum and timetable to respond to the interests of the Cambodian kids in her care.

ครูยืนขอให้ด.ญ. รอซ่า อูสมาน
ชาวกำพูชา เขียนตัวหนังสือ
A-Z เพื่อใช้สอนน้อง ๆ รอซ่า
เป็นหนึ่งในหกของเด็กรุ่นแรก
ของศูนย์การเรียนรู้แห่งนี้ที่
เจ้าหน้าที่สวท.พาไปฝาก
เข้าเรียนชั้นป.1 ในโรงเรียนไทย
หลังจากเตรียมความพร้อมได้
เกือบปี รอซ่าอายุ 12 ปีแล้ว
แต่เธอก็บอกว่าสนุกที่ได้
เข้าโรงเรียนและยังมีเพื่อน
คนไทยวัยเดียวกันที่เรียนอยู่
ชั้นสูงกว่าหลายคน

Roza, a Cambodian Muslim girl,
writes the English alphabet on the
board for smaller kids in the
center to read. The girl was one
of the six students of the first
batch of this learning center for
whom PPAT coordinated
entrance to a state school.

สวท.ได้รับความร่วมมืออย่างดีจากคณะแพทย์และพยาบาลโรงพยาบาลระโนด รวมถึงเจ้าหน้าที่รพ.สต. ที่เดินทางมาให้บริการตรวจสุขภาพ โดยหมุนเวียนไปตามชุมชนที่มีปัญหาด้านเศรษฐกิจและประจําบางต่อการถูกใช้แรงงานเด็ก ชาวบ้านที่ส่วนใหญ่มีปัญหาความดันสูงเนื่องจากไม่ค่อยได้ดูแลสุขภาพและอาหารการกิน

บ้านอุตะเพา อ.ระโนด สงขลา : (ก.ค.57) U Tapao village, Songkhla province (July 2014)

The mobile health service team, a collaboration between PPAT and Ranod hospital, visits vulnerable communities with economic problems. Many of the villagers here have high blood pressure due to lack of proper rest and improper diet.

บ้านอุตะพา อ.ระโนด สงขลา : (ก.ค.57) U Tapao village, Songkhla province (July 2014)

ศาลา “บ้านหนังสืออจจริยะ” ของกศน.บ้านอุตะพา ได้รับการดัดแปลงให้เป็นคลินิกเคลื่อนที่ชั่วคราว ซึ่งเป็นโอกาสอันดีของเจ้าหน้าที่สวท.ที่จะพูดคุยกับชาวบ้านที่มาใช้บริการ และให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องแรงงานเด็ก

The village reading shelter is temporarily adapted into a clinic for the mobile health team. The occasion is a good chance for PPAT staff members to provide information about child labour to villagers.

ชุมชนชาวประมง แม้จะยังไม่ถึงหน้ามรสุม ชาวบ้านก็บอกว่าเดี๋ยวนี้หาจับสัตว์น้ำไม่ค่อยได้เหมือนเดิมแล้ว สมาชิกในครอบครัวจำเป็นต้องออกหางานรับจ้างบ้าง ผู้หญิงในชุมชนส่วนหนึ่งประกอบอาชีพแปรรูปอาหารทะเลให้แก่นักท่องเที่ยวที่แหลมตะลุมพุกซึ่งอยู่ใกล้ๆ

The monsoon hasn't arrived but the fishermen here find there is less sea life to be caught. Family members therefore have to get odd jobs to provide enough food. Some women process seafood to sell in the tourist area nearby.

บ้านปลายทราย อ.ปากพนัง นครศรีธรรมราช (ก.ค.57)
Plai Sai Village, Nakhon Si Thammarat province (July 2014)

ก่อนหน้านี้ เธอประสบอุบัติเหตุจนทำงานไม่ได้ ลูกชายวัย 17 ปีของเธอต้องออกจากโรงเรียนมาขายแรงงานหาเลี้ยงครอบครัว วันนั้นเมื่ออาการบาดเจ็บทุเลาลงมากแล้ว ผู้เป็นแม่ (ซ้าย) จึงลุกขึ้นมาร่วมตากปลากระบอกกับกลุ่มแม่บ้านในชุมชน น้ำพักน้ำแรงนี้จะนำมาซึ่งรายได้ ซึ่งเป็นเป้าหมายด้านการพัฒนาอาชีพของสวท.

When her injuries from an accident stopped her from working, her teenage son had to quit school and get a job to feed the family. Now the woman (left) can join the village women's group to dry sea mullets. PPAT expects that the sale of the dried fish will provide additional income for poor families.

นากุ้ง อ.ปากพนัง นครศรีธรรมราช (ก.ค. 57) Shrimp farm, Nakhon Si Thammarat province (July 2014)

นากุ้งของชาวบ้านที่เหลืรอดจากโรคระบาดเมื่อปีที่ผ่านมา
ก่อนที่นาหลายแห่งจะร้างไปเหมือนทุกวันนี้ กุ้งมหาศาลที่ผลิตได้
จากนาตลอดแถบชายทะเลต้องการแรงงานคัดกุ้งจำนวนมาก

One of the few shrimp farms that are still running. Many have stopped
due to a disease outbreak last year. Shrimp from these farms need
a large amount of labour for sorting and peeling.

เพราะทุกที่คือห้องเรียน

เรื่องและภาพโดย อภิสิทธิ์ พวงแก้ว

เด็กน้อยโชว์ผลงานการระบายสีของตัวเองให้กับพี่ ๆ และพ่อแม่ที่มาเฝ้าดู
“ห้องเรียนเคลื่อนที่” ของมูลนิธิรักษ์ไทยอย่างภาคภูมิใจ

Rak Thai Foundation's mobile classroom: a boy proudly shows his painting to the crowd.

ชุมชนซอย 2 อ. เมือง สุราษฎร์ธานี (เม.ย. 57)
Soi 2 Migrant Community, Surat Thani province (April 2014)

ก

เอ๋ย ก. ไก่ ข. ไข่ ในเล้า เสียงแจ้ว ๆ ดังก้องมาจากห้องแถวเล็ก ๆ กลางชุมชนประมงทำให้ผมอดอมยิ้มไม่ได้

“หนูเรียนอยู่ชั้นป. 4 ค่ะ หนูชอบเรียนมาก ทำให้พูดได้ทั้งไทย พม่า มอญ” เด็กหญิงอายุ 12 ปีตอบคำถามของผมด้วยภาษาไทย ก่อนหน้านั้นผมแอบเห็นเธอนั่งยืมอยู่ในห้องเรียน สายตาจ้องอยู่กับคุณครูและตัวหนังสือบนกระดาน

เด็กหญิงมองเลยบ่าผมออกไปที่ถนนกลางชุมชน สดส่ายส่ายตาเหมือนจะมองหาเพื่อนบางคนที่เรา กำลังจะเอ่ยถึง “แต่เพื่อนหนูที่วิ่งเล่นอยู่นี้เขาไม่ได้ไปโรงเรียนนะคะ เพราะที่บ้านอยากให้เขาช่วยทำงาน บางคนพอย้ายตามแม่ไปที่อื่น ก็ไม่มีโรงเรียนแบบนี้ให้ได้เรียนแล้ว”

เด็กหญิงที่ผมคุยด้วยเป็นหนึ่งในเด็กกว่า 30 คนที่มาเข้าเรียนในศูนย์การเรียนรู้ของมูลนิธิรักษไทยที่ อ.ชนอม จ.นครศรีธรรมราช สถานที่ที่เด็ก ๆ เรียกว่า “โรงเรียน” แห่งนี้ได้รับการสนับสนุนจากองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) คุณครูผลัดเปลี่ยนกันมาสอนภาษาไทย พม่า อังกฤษ ทักษะชีวิตด้านต่าง ๆ รวมถึง สุขศึกษา และการป้องกันตนเองจากการถูกแสวงประโยชน์หรือการเป็นแรงงานเด็ก ที่ชนอม ลูกหลานแรงงานจากพม่าวัยประถมหลายคนไปช่วยพ่อแม่ทำงานคัดปลาปอกกุ้ง เมื่อโตกว่านั้นก็อาจไปรับจ้างยกถังปลาหรือน้ำแข็งในแพปลา โอกาสที่จะได้เรียนหนังสือในระบบมีไม่มากนัก นอกจากจะต้องเสี่ยงกับการถูกตำรวจจับในระหว่างทางแล้ว โรงเรียนบางแห่งยังขาดความเข้าใจในเรื่องการสนับสนุนงบประมาณการศึกษาของเด็กต่างชาติดจากรัฐ จึงปฏิเสธที่จะรับเด็กต่างชาติ ในขณะที่พ่อแม่เองก็ไม่ทราบถึงสิทธิและขั้นตอนการเข้าถึงสิทธิของลูกตน และเด็กที่พูดภาษาไทยยังไม่ได้ก็ไม่คิดว่าตนจะเข้าโรงเรียนไทยได้

มูลนิธิรักษไทยดำเนินกิจกรรมแก้ไขปัญหางานเด็กในพื้นที่อ.ชนอมและอ.ดอนสัก จ.นครศรีธรรมราช และอีกหลายอำเภอในสุราษฎร์ธานี การจัดบริการการศึกษาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการคือหนึ่งในความพยายามสำคัญนอกเหนือไปจากการดูแลคุณภาพชีวิตและการให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย ในสุราษฎร์ธานี ครอบครัวแรงงานประมง ก่อสร้าง โรงงาน และในสวนยางเคลื่อนย้ายไปมาบ่อย ๆ ด้วยหลากหลายเหตุผล เด็ก ๆ ที่ไม่มีโอกาสทางการศึกษามักช่วยครอบครัวทำงาน โดยเฉพาะงานสวนยางซึ่งเป็นงานเหมาะกับครอบครัว ห้องเรียนเคลื่อนที่จึงจะเป็นการศึกษาที่เหมาะสมที่สุด สื่อสำคัญของห้องเรียนคือหนังสือการ์ตูนชุด “ใจสาว” ที่มูลนิธิผลิตขึ้นมา เพื่อแสดงให้เห็นว่า เมื่อเด็กได้รับการศึกษาแล้ว จะมีโอกาสในเรื่องอื่น ๆ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างไร

ที่ชุมชนซอย 2 กลางเมืองสุราษฎร์ธานี เด็ก ๆ หญิงชายกำลังเดินนำรูปภาพพระบายสีสังฆามชื่อ “มินโยอยากไปโรงเรียน” ไปส่งให้กับ “ครู” หรือเจ้าหน้าที่มูลนิธิรักษไทยที่รับผิดชอบกิจกรรมห้องเรียนเคลื่อนที่ ผมเฝ้าดูเด็กหญิงเด็กชาย 15 คนนี้อยู่กว่า 2 ชั่วโมง พวกเขาผลัดกันออกมาเล่าเรื่องจากจินตนาการและความนึกฝันเกี่ยวกับการศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งสูงค่ายิ่งในความรู้สึกของคนที่ไม่มีโอกาสเหลือเพื่อ

เด็กหญิงตัวน้อยวัย 12 ปีเล่าเรื่องราวด้วยสายตาที่เปี่ยมไปด้วยความหวังว่า “หนูเพิ่งมาจากเกาะสองประเทศพม่าเมื่อปีที่แล้วนี่เองคะ ตอนนั้นหนูได้เรียนอ่านเขียนภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ หนูจะตั้งใจเรียน เพราะเมื่อโตขึ้น หนูอยากเป็นหมอค่ะ”

ผมอดหวังไปกับเธอไม่ได้ เจ้าหน้าที่รักษไทยบอกผมว่า ตอนนี้ที่สุราษฎร์ธานี มีเด็กที่มูลนิธิได้ประสานงานให้เข้าสู่ระบบการศึกษาของไทยแล้ว 14 คน เด็กทุกคนล้วนมีความฝันอันงดงามแอบซ่อนอยู่เสมอ อยู่ที่ผู้ใหญ่จะเปิดทางให้พวกเขากล้าฝันและก้าวต่อไปได้หรือไม่ แต่อย่างน้อยที่สุด การที่ได้มีความฝันในวันนี้ก็คือจุดเริ่มต้นของการก้าวข้ามชีวิตที่ไม่เห็นหนทางอื่นใดนอกจากจะทำงานเหมือนผู้ใหญ่ ในวัยและร่างเพียงน้อยนิด

มูลนิธิรักษไทย ก่อตั้งในปีพ.ศ. 2540 เพื่อสานต่อเจตนารมณ์ขององค์การแคร์นานาชาติ ประเทศไทย ในการช่วยเหลือและสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มคนด้อยโอกาส ผ่านทางงานด้านสุขภาพ การศึกษา การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมอาชีพและธุรกิจชุมชน และงานช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ประสบภัย ทั้งนี้ เพื่อประชาคมเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีสิทธิเสมอภาค สามารถกำหนดอนาคตตนเองและเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

Everywhere could be a classroom

Story and photos by Aphiluck Puangkaew

The sound of children chanting the Thai alphabet always makes me smile. I walked towards the source and found a classroom in the middle of a fishing community.

A young girl was sitting there smiling. Her eyes stared right at the teacher.

“I’m in Grade 4. I love studying. Now I can speak Thai, Burmese and Mon,” the 12-year-old girl told me in Thai.

The girl looked over my shoulder as if she was looking for someone she was about to mention. “But my friends who were running around here just now don’t go to school. Their families need them to work.”

The girl is one of over 30 students of Raks Thai Foundation’s Learning Center, or ‘the school’ as it is called by the kids. With support from the International Labour Organization (ILO) and the Ministry of Education, teachers take turns to teach Thai, Burmese, English and life skill subjects to migrant children. In fishing communities in Nakhon Si Thammarat, many young children of Burmese migrants help their mothers sort fish and peel shrimps at the pier, while the older ones, especially boys, get harder jobs such as carrying heavy loads of fish or ice. Due to their undocumented status, they rarely have a chance for formal education. Schools are too far away and the children cannot risk being arrested by the police on the way. Also, many Thai schools are not aware of their responsibility to provide opportunities without discrimination to all children.

Raks Thai Foundation conducted a Child Labour Prevention Program in Nakhon Si Thammarat and Surat Thani provinces in southern Thailand. Formal and informal education were the main focuses, along with legal aid and life quality development. In Surat Thani, migrant families move around quite often and mobile education seemed to fit best.

In Soi 2 Community mobile classroom, I watched the boys and girls handing in their paintings titled ‘Mi Ngo wants to go to school.’ All 15 of them then took turns to tell the stories behind their pictures: ones that related to their wishes and dreams. A 12 year-old girl said loudly, “I came to Thailand last year. Now I have learnt how to read and write both Thai and English. I will study hard because I want to be a medical doctor when I grow up.”

I could not help wishing her the best. A Raks Thai staff member told me that he had managed to coordinate 14 children from the learning center to join a Thai formal school last year. So one day the girl will probably get the chance. Each child had a beautiful dream. Whether they will be allowed to follow their dreams depends on these adults. However, to be able to dream was probably a good start. I believe it was much better than living a life seeing no other way except working hard like an adult, despite one’s little age and body.

Raks Thai Foundation was established in 1997 as a Thai successor to CARE International (Thailand) in promoting strong communities and assisting the disadvantaged via programs for health promotion, education, promotion of business and community enterprise, natural resource management and the environment, and assistance and rehabilitation of victims of natural disasters.

ชุมชนแรงงานจากประเทศพม่า อ.ชนอม นครศรีธรรมราช (เม.ย. 57)
Burmese/Mon migrant worker community, Nakhon Si Thammarat province (April 2014)

เลนเล แม่วัย 23 ปีกับลูกน้อยวัยราวขวบ เธอยิ้มแย้มขณะพูดคุยถึง
วิถีชีวิตของแรงงานจากประเทศพม่าในแพตากปลา ลูกของเธอเกิด
บนผืนแผ่นดินไทยเช่นเดียวกับเด็กอีกจำนวนมากที่พ่อและแม่มาสร้าง
ครอบครัวที่นี่

A 23-year-old mother describes the lives of migrant workers from
Myanmar with a smile. Her child was born in Thailand, like many
others whose parents decided to start new families here.

ชุมชนแรงงานจากประเทศพม่า อ.ชนอม นครศรีธรรมราช (เม.ย. 57)
Burmese/Mon migrant worker community, Nakhon Si thammarat province (April 2014)

ครอบครัวแรงงานชาวมอญและพม่าที่นี้ทำงานในอุตสาหกรรมประมง พ่อและลูกชายหลายคนลงเรือประมง ในขณะที่แม่และลูกสาว รวมถึงเด็ก ๆ จะคัดกุ้งคัดปลาและแกะกุ้ง งานแกะกุ้งเป็นงานเหมาะต่อกิโลกรัม แต่ละครอบครัวจึงมักระดมแรงงานช่วยกัน แม้จะถือเป็นงานละเอียดที่นิยมของผู้หญิง ผู้ชายบางคนก็แกะกุ้งได้เร็วไม่น้อย

Migrant families here mostly work in fishery-related businesses. Fathers and sons go to sea while mothers, daughters and young children work on the pier. Workers are paid per kilogram of shrimp they peel, so the whole family tries to help each other to process as much shrimp as they can.

เจ้าหน้าที่มูลนิธิรักษ์ไทยกำลังอธิบายถึงสิทธิ
ต่อการศึกษาตามที่กฎหมายไทยรับรอง
รวมถึงขั้นตอนการสมัครเข้าเรียนโรงเรียนไทย
ให้กับเด็ก ๆ และพ่อแม่ฟัง

Raks Thai staff members explain to children
and their parents about their rights to
access education in Thailand.

ชุมชนแรงงานจากประเทศพม่า อ.ชนอม นครศรีธรรมราช (เม.ย. 57)
Burmese/Mon migrant worker community, Nakhon Si Thammarat province (April 2014)

เจ้าหน้าที่มูลนิธิ
รักษ์ไทยใช้ภาษาไทย
สอนเด็ก ๆ ในชุมชน
แรงงานจากพม่าเกี่ยว
กับอวัยวะในร่างกาย
เรื่องราวไม่ยากบางเรื่อง
เป็นความรู้ใหม่ เรื่องที่
คุ้นเคยอยู่แล้วก็ช่วยฝึก
ภาษาไทยให้แก่เด็ก ๆ

A Raks Thai staff
member teaches a
lesson about physical
organs. She speaks
Thai slowly so that the
migrant kids can learn
while improving their
Thai language skills.

หนังสือนิทานประกอบภาพ มีทั้งภาษาไทย
พม่า และมอญอยู่ในเล่มเดียวกัน เด็ก ๆ
บางคนได้อ่านได้ในภาษาใดภาษาหนึ่ง
จะออกมาอ่านให้เพื่อน ๆ ฟัง

Raks Thai's story book, published in Thai,
Burmese and Mon languages.

ชุมชนแรงงานจากประเทศพม่า อ.ชนอม นครศรีธรรมราช (เม.ย. 57)
Burmese/Mon migrant worker community, Nakhon Si Thammarat province (April 2014)

อีกกิจกรรมที่เด็ก ๆ ชอบกันมากก็คือ การระบายสี ที่ถือเป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และฝึกสมาธิที่ดีเยี่ยม

Painting is one of the kids' favorite activities. It helps promote creativity and concentration.

ชุมชนแรงงานจากประเทศพม่า อ.ชนอม นครศรีธรรมราช (เม.ย. 57)
Burmese/Mon migrant worker community, Nakhon Si Thammarat province (April 2014)

ที่ศูนย์การเรียนรู้ของมูลนิธิรักไทย ครูกำลังนำออกกำลังกายยามเช้า ก่อนจะเข้าบทเรียน เพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กสามารถเข้ารับการศึกษาระบบได้ในศูนย์การเรียนรู้จะมีล่ามชาวพม่าคอยดูแลอีก 1 คน

At the learning center, the teacher leads the children in exercise before starting the lesson.

ศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กนานาชาติของมูลนิธิรักไทย อ.ชนอม นครศรีธรรมราช (เม.ย. 57)
Raks Thai Foundation's Learning Center, Nakhon Si Thammarat province (April 2014)

เด็กน้อยกำลังมองเพื่อนที่บรรจงเขียนตัวหนังสือ ลงบนแผ่นกระดาษ เป็นรายชื่อสมาชิกของครอบครัวตนเอง

A boy watches his friend writing down the names of his family members.

ชุมชนแรงงานขอย 2 อ.เมือง สุราษฎร์ธานี (เม.ย. 57) Soi 2 migrant community, Surat Thani province (April 2014)

ด.ช. ปะอู๊ววัย 7 ขวบคนนี้เป็นลูกครึ่งพม่า-มอญ ที่เข้าเรียนในศูนย์การเรียนรู้ของมูลนิธิรักประเทศไทยตั้งแต่วัยอนุบาล ทุกวันนี้เขาพูดทั้งภาษาไทย มอญ และพม่าได้อย่างคล่องแคล่ว

This 7-year-old Burmese-Mon boy speaks three languages fluently: Thai, Burmese and Mon. He has been coming to the center since pre-school age.

ชุมชนแรงงานชอย 2 อ.เมือง สุราษฎร์ธานี (เม.ย. 57) Soi 2 migrant community, Surat Thani (April 2014)

ตกเย็นในชุมชนแรงงานกลางเมืองสุราษฎร์ธานี เด็กหนุ่มคนงาน
ก่อสร้างเล่นกีฬาหย่อนใจหลังเลิกงาน แต่ละคนมาจากต่างถิ่นกัน
ทั้งพม่า กัมพูชา และลาว หากที่เหมือนกันคือพวกเขาไม่มีโอกาสได้
เรียนหนังสือ เพราะต้องทำงานหาเงินช่วยครอบครัว

These Burmese, Laotian and Cambodian teenagers enjoy their free time
after a long day of work on a construction site. Coming from different
countries, they share the same fate: none of them had the chance to go
to school due to economic needs.

ชุมชนแรงงานชอย 2 อ.เมือง สุราษฎร์ธานี (เม.ย. 57) Soi 2 migrant community, Surat Thani province (April 2014)

เด็ก ๆ ในชุมชนแรงงานบ้านชอย 2 กำลังนั่งรอห้องเรียนเคลื่อนที่ของพี่ ๆ มูลนิธิรักประเทศไทยอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย เช่นเดียวกับผู้ใหญ่ในชุมชน ที่มักมาคอยเมียงมองเฝ้าดูกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสนใจสนใจเสมอ

Children wait for Raks Thai's mobile classroom to start. Adults in the community usually come by to watch the activities enthusiastically as well.

แม่คนนี้เลือกที่จะไม่ไปทำงาน
นอกบ้าน เพราะเธอมีลูกเล็ก ๆ ที่ทิ้งไว้
ตามลำพังไม่ได้ การรับงานเด็ดพริก
อยู่กับบ้านทำให้เด็กน้อยทั้งสอง
คลอเคลียแม่เมื่อไรก็ได้ที่ต้องการ

This young mother chooses to work
from home. She has small children
who still need lots of hugs and care.

ชุมชนแรงงานชอย 2 อ.เมือง สุราษฎร์ธานี (เม.ย. 57)
Soi 2 migrant community, Surat Thani province (April 2014)

ด.ญ. ไชมาเทวีย์ 12 ปีคนนี้ เคยเรียน
หนังสือสมัยที่ยังอยู่ในประเทศพม่า
หากหลังจากที่มาเมืองไทยเมื่อ 4 ปี
ก่อน เธอก็ไม่ได้ไปโรงเรียนที่ไหน
เพราะไม่รู้ว่า จะเรียนภาษาไทยได้
อย่างไร ไชมาเทวีย์ครอบครัวเด็ด
พริก เธอบอกว่า ถ้ามีโอกาส เธอก็
อยากกลับไปเรียนหนังสืออีก

This girl used to be in school in
Myanmar. After moving to Thailand
four years ago, she had no idea how
she could continue her education.
The 12-year-old girl now helps her
family nip off chili stalks at home. She
would like to go to school again if
possible.

โรงเรียนสมุทรฉัตร อ.เมือง สมุทรสาคร (พ.ศ. 57) Samut Maneerat school, Samut Sakorn province (May 2014)

อาสาสมัครหนุ่มสาวชาวไทย กับเด็กไทยและเด็กข้ามชาติในค่าย
I Need Care ของมูลนิธิเครือข่ายส่งเสริมคุณภาพชีวิตแรงงาน

Young Thai volunteers with migrant and Thai children in
the 10th 'I NEED CARE' camp, organized by LPN and ILO.

I Need Care

เรื่องและภาพโดย อภิลักษณ์ พวงแก้ว

“ผมชื่อเชษฐา อายุ 11 ปี ผมเรียนอยู่ชั้นป.4 ที่โรงเรียนวัดศิริมงคล ผมชอบวาดภาพครับ โตขึ้นผมอยากเป็นนักศิลปะเขียนภาพ” เด็กชายพูดหน้าหอประชุมต่อหน้าเพื่อนกว่าร้อยด้วยสีหน้าภาคภูมิใจ

พฤษภาคม พ.ศ. 2557 ผมได้ไปเยือนค่ายเด็ก I Need Care ครั้งที่ 10 ที่โรงเรียนสมุทรฉัตร อ.เมือง จ. สมุทรสาคร กิจกรรม 2 วันซึ่งจัดโดยมูลนิธิเครือข่ายส่งเสริมคุณภาพชีวิตแรงงาน (LPN) ร่วมกับองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) นี้ เป็นหนึ่งในกิจกรรมการศึกษาอบรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็ก อันจะเป็นการลดความเสี่ยงจากการถูกแสวงประโยชน์จากการเป็นแรงงานเด็ก อีกทั้งยังถือเป็นการส่งเสริมกระบวนการการอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคม

สมุทรสาครเป็นจังหวัดแห่งอุตสาหกรรมต่อเนื่องประมงทะเล ซึ่งมีแรงงานข้ามชาติเป็นกำลังสำคัญ แรงงานส่วนใหญ่เดินทางมาจากประเทศพม่าพร้อมกับครอบครัว บ้างก็มาสร้างครอบครัวในประเทศไทย ซึ่งไม่ว่าจะอย่างไรก็ตาม ลูกหลานของพวกเขาก็คือเด็ก ๆ บนผืนแผ่นดินไทย เด็กต่างชาติหลายคนในค่าย I Need Care แห่งนี้เคยเข้าเรียนในศูนย์เตรียมความพร้อมของ LPN ที่โรงเรียนวัดศรีสุทธาวาส ก่อนจะได้ต่อระดับประถมศึกษา และบางคนก็เข้าเรียนในศูนย์การเรียนรู้วันอาทิตย์ ซึ่งเป็นการเรียนตามอัธยาศัยที่ LPN จัดร่วมกับคน.

LPN ดำเนินกิจกรรมหลากหลายในพื้นที่สมุทรสาคร สมุทรปราการ และราชบุรี โดยให้ความช่วยเหลือด้านสิทธิแรงงาน รวมถึงจัดตั้งศูนย์เตรียมความพร้อมและประสานงานให้เด็ก ๆ ลูกหลานแรงงานข้ามชาติได้เข้าสู่การศึกษาในระบบ เมื่อพบว่าปัญหาของการใช้แรงงานเด็กข้ามชาตินั้นมีที่มาสืบเนื่องจากทัศนคติของประชาชนไทยและหน่วยงานรัฐที่ยังมองเด็กข้ามชาติอย่างแปลกแยก LPN จึงมุ่งจัดกิจกรรมเสริมสร้างสัมพันธ์ระหว่างเด็กข้ามชาติกับสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมบทบาทของคนหนุ่มสาวให้เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและดูแลครอบครัวแรงงานข้ามชาติ

ท่ามกลางเด็ก ๆ ที่กำลังเล่นกันเจียวข้าวสนุกสนาน หนึ่งในอาสาสมัครหนุ่มสาวคนหนึ่งเปิดใจกับผมว่า เธอตั้งใจที่ได้มาร่วมเป็นพี่เลี้ยงเด็กเหล่านี้ “น่าเสียดายที่บางคนยังมองว่าเด็กเหล่านี้เป็นภาระ ทั้ง ๆ ที่จริงแล้ว เราต้องยินดีด้วยซ้ำที่พวกเขามาเป็นเหมือนกับทูตตัวน้อย ๆ ที่จะเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างประเทศเรากับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพวกเขาได้รับการดูแลที่นี้อย่างอบอุ่นที่นี่”

มูลนิธิเครือข่ายส่งเสริมคุณภาพชีวิตแรงงาน ก่อตั้งในปีพ.ศ. 2547 ที่จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อดำเนินงานให้ความช่วยเหลือด้านสังคมสงเคราะห์ สิทธิแรงงาน การป้องกันการค้ามนุษย์ การสนับสนุนการศึกษาของเด็กลูกหลานแรงงาน และการผลักดันเชิงนโยบายคุ้มครองสิทธิแรงงานร่วมกับเครือข่ายองค์กรเอกชนและภาครัฐ

I Need Care

Story and photos by Aphiluck Puangkaew

“**M**y name is Say Huna. I am 11 years old. I am studying in Grade 4 at Wat Sirimongkol School. I love drawing and I want to be an artist,” said the boy in front of over a hundred children gathered in Samut Maneerat School’s hall.

In May 2014, I participated in the 10th I NEED CARE camp in Samut Sakorn province. The two-day activity, organized by the Labour Rights Promotion Network Foundation (LPN) and the International Labour Organization (ILO), was one of the LPN’s informal educational activities that promote life skills and child’s rights. The children and youth camp did not only aim to provide knowledge and skills that could help reduce a child’s risk of being exploited in child labour, but it also promoted friendship between the children and adults of different nationalities.

The fishery industry in Samut Sakorn province relies on its workforce of migrants, mostly from Myanmar. Some of them come to Thailand with their families while others start new families here. The children, regardless of where they were born, are under Thailand’s protection and are entitled to educational rights. However, these rights are not accessible to everyone.

A number of migrant children participating in I NEED CARE camp used to get educational opportunities in the LPN’s learning center before continuing in the primary levels of government schools. Some teens chose to join a Sunday classroom program, which was a cooperation between the NGO and the Informal Education Department. Working for the rights of migrant workers in Samut Sakorn, Samut Prakarn and Ratchaburi provinces, LPN was well aware of the fact that the negative attitudes of Thai people and authorities played a big role in discrimination against and exploitation of migrant children. Thus, the organization directs its efforts towards promoting good relations between migrant children and Thai society.

A female camp volunteer related to me how she was glad to be part of the activity and said, “It’s a pity many people see these kids as a burden. In fact I see them as the future diplomats promoting relations between Thailand and the neighboring countries.”

Labour Right Promotion Network Foundation was established in 2004 in Samut Sakorn province in order to provide social work assistance, legal aid, human trafficking prevention and protection, educational rights support for migrant children and policy advocacy.

โรงเรียนสมุทรเมธีรัตน์ อ.เมือง สมุทรสาคร (พ.ศ. 57) Samut Maneerat School, Samut Sakorn province (May 2014)

กิจกรรมเรียนรู้ทักษะชีวิต สร้างสัมพันธ์ระหว่างเด็กต่างชุมชนต่างชนชาติ
ร่วม 140 ชีวิต กับหนุ่มสาวอาสาสมัครชาวไทย

Life skill activities connect around 140 children of different nationalities
from different communities with young Thai volunteers.

แต่ละกลุ่มย่อยในค่าย I Need Care มีทั้งเด็กไทยและเด็ก ๆ
จากประเทศพม่า พวกเขากำลังหาวิธีสุ่มเลือกตัวแทนออกไป
นำเสนอความคิดเห็นหน้าเวทีใหญ่ การออกไปยืนต่อหน้า
เพื่อนกว่าร้อยต้องอาศัยความกล้าและมั่นใจพอสมควร

Thai and migrant children decide who will
present the summary of their group
discussions in front of the big crowd.

โรงเรียนสมุทรมนิรัตน์ อ.เมือง สมุทรสาคร (พ.ศ. 57) Samut Maneerat School, Samut Sakorn province (May 2014)

โรงเรียนสมุทรฉัตร อ.เมือง สมุทรสาคร (พ.ศ. 57) Samut Maneerat School, Samut Sakorn province (May 2014)

หนุ่มสาวชาวไทยเหล่านี้สมัครมาเป็นพี่เลี้ยงค่าย
ประสบการณ์สั้น ๆ ทำให้พวกเขาได้รับรู้เรื่องราว ความคิด
ความรู้สึกของเด็กข้ามชาติและเด็กไทยด้วยโอกาสมากมาย

These Thai students applied to join the camp facilitating team.
The experience allows them to understand migrant and
disadvantaged Thai children much better.

โรงเรียนสมุทรเมธีรัตน์ อ.เมือง สมุทรสาคร (พ.ศ. 57) Samut Maneerat School, Samut Sakorn province (May 2014)

ด.ช.โท ออง นอนคว่ำวาดภาพเคียงคู่กับเพื่อน
ชาวไทยของเขา ในกิจกรรมชื่อ “สายธารชีวิต”

A young Burmese boy draws a picture next to
his Thai friend.

ด.ช. ลอ โท ยิ้มอาย ๆ ขณะพยายามเล่าเรื่องจาก
ภาพวาดและคำบรรยายว่าด้วยความคาดหวังของตน

A young boy smiles shyly while he tries to tell
a story from his picture.

โรงเรียนสมุทรมนิรัตน์ อ.เมือง สมุทรสาคร (พ.ศ. 57) Samut Maneerat School, Samut Sakorn province (May 2014)

ด.ช. เซฮุน่า อายุ 11 ปี “ผมอยากเป็นนักศิลปะ เขียนภาพครับ”

“I want to be an artist,” says 11-year-old Say Huna.

โรงเรียนสมุทรมนิรัตน์ อ.เมือง สมุทรสาคร (พ.ศ. 57) Samut Maneerat School, Samut Sakorn province (May 2014)

ถึงเวลาพักอาหารกลางวัน อาสาสมัครจัดการให้เด็กกว่า
ร้อยทั้งที่เคยเข้าโรงเรียนและไม่เคยเข้าเรียน เรียงแถวกัน
มารับอาหารและน้ำอย่างเป็นระเบียบ

Volunteers organize children in a queue for lunch.

เมื่อ “เรียนรู้ เข้าใจ อยู่ร่วม” คือจุดมุ่งหมาย
ของค่าย I Need Care เด็ก ๆ เหล่านี้จึงร่วมใจ
กันขอเป็นอาสาสมัครล้างจานให้เพื่อน

Learning, understanding and living together was the
motto of the camp. These children volunteered to wash
dishes for their friends.

โรงเรียนสมุทรฉัตร อ.เมือง สมุทรสาคร (พ.ค. 57) Samut Maneerat School, Samut Sakorn province (May 2014)

โรงเรียนสมุทรฉัตร อ.เมือง สมุทรสาคร (พ.ศ. 57) Samut Maneerat School, Samut Sakorn province (May 2014)

เด็ก ๆ ต้องการการดูแล ทุกวันนี้ โรงเรียนรัฐไทยในสมุทรสาครที่เปิดประตูรับเด็ก ๆ ต่างชาติค่อย ๆ เพิ่มจำนวนขึ้นในขณะที่พ่อแม่เองก็ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิทางการศึกษาของลูกตน รวมถึงได้รับความช่วยเหลือในการติดต่อประสานงานกับโรงเรียนไทยมากขึ้น

Each child needs care. At present, more schools in Samut Sakorn are opening their doors to migrant children while more parents than ever before are learning about the rights of their children according to Thai laws.

โรงเรียนสมุทรฉัตร อ.เมือง สมุทรสาคร (พ.ศ. 57) Samut Maneerat School, Samut Sakorn province (May 2014)

เวลาที่เด็ก ๆ เล่นกันนินค้าย หากไม่เข้าไปฟังใกล้ ๆ เราจะไม่รู้ว่าคนไหน
เป็นเด็กชนชาติอะไร เพราะพวกเขาต่างมีรอยยิ้มเหมือนกัน และรอยยิ้ม
คือภาษากลางที่พวกเขาใช้สื่อสารกัน

Smiles communicate better than words, especially
between children of different nationalities.

พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก

เรื่องและภาพโดย เดือน วรษา

ชุมชนสะพานปลา อ.เมือง สมุทรปราการ (พ.ศ. 57) Fish pier community, Samut Prakarn province (May 2014)

เด็กน้อยจากชุมชนสะพานปลา กับ
พื้นที่ส้ววยที่สร้างสรรค์ขึ้นสำหรับ
พวกเขา

Little boys and the colorful space
created just for them.

สมุทรปราการ เมืองหน้าด่านชายทะเล

ฉันได้รับอนุญาตให้ติดตามเจ้าหน้าที่มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก เข้าไปเยี่ยมชุมชนแรงงานจากประเทศพม่าใกล้สะพานปลา เด็กหนุ่มสาวกะเหรี่ยงซึ่งพักอยู่ที่นั่นเป็นคนนำทางให้พวกเรา แรงงานที่นี้ส่วนมากอยู่กันเป็นครอบครัวโดยมีนายจ้างจัดการที่พักให้ แต่ทุกคนก็มีค่าใช้จ่ายที่ต้องรับผิดชอบ เด็กหนุ่มเล่าว่า เด็กวัยรุ่นหลายคนที่นี่ พออายุได้เกิน 15 ปีก็จะออกไปทำงานตามโรงงาน หรือไปทำงานบ้านที่กรุงเทพฯ

หลายคนมีความใฝ่ฝันว่างานบ้านเป็นงานที่ไม่หนักมากนักและมีรายได้ดี แน่ใจว่า เมื่อพูดถึงเรื่องงานและรายได้ ฉันก็มองเห็นดวงตาที่มีทั้งประกายความหวังและความฝัน คละเคล้ากับความรู้สึกที่ไม่แน่นอนแฝงอยู่ในที่

ภารกิจของมพด. คือการปกป้องคุ้มครองเด็กและการพัฒนาเด็ก ซึ่งนอกจากจะมีงานพัฒนาคุณภาพชีวิตอบรมทักษะชีวิต ส่งเสริมสิทธิทางการศึกษา สร้างความตระหนักในชุมชนและการช่วยเหลือเด็กที่เสี่ยงต่อการถูกใช้แรงงานแล้ว มูลนิธิยังทำหน้าที่สื่อสารกับหน่วยงานภาครัฐเพื่อผลักดันนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครองเด็ก มพด. ทำงานใน 4 ชุมชนแรงงานข้ามชาติในสมุทรปราการ และอีก 3 ชุมชนในสมุทรสาคร การทำความเข้าใจสภาพความเป็นอยู่ของแรงงานและความรอบรู้ในสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ถือเป็นพื้นฐานสำหรับการวางรูปแบบการทำงานกับชุมชนให้ได้ตรงเป้า ดังนั้น นอกจากการจัดกิจกรรมและประสานงานต่าง ๆ แล้ว การลงพื้นที่เยี่ยมเยียนชุมชนเพื่อสร้างความไว้วางใจเชื่อใจจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

ในสมุทรปราการไม่เพียงแต่จะมีแรงงานจากประเทศพม่าเท่านั้น หากยังมีชาวกัมพูชาและไทยด้วย ชุมชนเปรมฤทัยซึ่งตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองมีทั้งชาวไทยและกัมพูชาอาศัยอยู่ร่วมกัน ชาวกัมพูชาส่วนมากอยู่รวมกันตามห้องเช่าเล็ก ๆ และออกทำงานรับจ้างทั่วไป หรือทำงานในโรงงานรวมถึงโรงสีข้าว เด็กโตบางคนก็ทำงานที่โรงสีข้าวเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ แรงงานเด็กต่างชาติดังกล่าวยังเป็นปัญหาที่พบในพื้นที่ที่มีความต้องการแรงงานสูง โดยเฉพาะในแถบชายฝั่งทะเล เด็ก ๆ หลายคนรู้สึกว่าการต้องหารายได้ช่วยเหลือครอบครัว และทำงานหนักโดยที่ไม่สามารถต่อรองพูดคุยกับนายจ้างได้

พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กซึ่งเป็นพื้นที่จัดกิจกรรมของวันนี้ ตั้งอยู่บนที่ดินประมาณหนึ่งไร่ ก่อนหน้านั้น มพด. ได้เข้าไปพูดคุยกับชุมชนแรงงานจากประเทศพม่า เพื่อหารือถึงการจัดการสถานที่ที่รกร้างว่างเปล่านี้ให้เป็นประโยชน์ และประสานงานไปยังสำนักงานสะพานปลาเพื่อขอใช้สถานที่สำหรับการจัดกิจกรรมให้แก่เด็ก ๆ และครอบครัว ในปีพ.ศ. 2553 โครงการเล็ก ๆ ที่เกิดจากความร่วมมือร่วมใจของชุมชนจึงเริ่มเป็นรูปร่างชัดเจน และกลายเป็นความสำเร็จที่น่าภาคภูมิใจในปัจจุบัน เพราะไม่เพียงแต่จะมีพื้นที่สำหรับเด็กต่างชาติเพิ่มขึ้นแล้ว ชุมชนที่มีส่วนร่วมยังเกิดความตระหนักต่อการปกป้องคุ้มครองและการพัฒนาเด็กอีกด้วย

นอกเหนือจากกิจกรรมสำหรับชุมชนสะพานปลา มพด. ยังเข้าไปจัด “พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กแบบเคลื่อนที่” ในชุมชนแรงงานอื่น ๆ เพราะพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กไม่ได้เป็นเพียงพื้นที่ทางกายภาพ แต่ครอบคลุมถึงพื้นที่ทางความคิด พื้นที่ทางสังคม และพื้นที่ทางสื่อ มพด. พยายามสร้างความร่วมมือกับทั้งหน่วยงานรัฐและเอกชนในท้องถิ่น เพื่อรวมพลังและก่อให้เกิดความตระหนักถึงศักยภาพของตนเองในการช่วยพัฒนาเด็ก ๆ การริเริ่มนี้ถือเป็นกระบวนการขับเคลื่อนทางสังคมที่ทุกฝ่ายได้มาเรียนรู้ร่วมกันครั้งสำคัญ เจ้าหน้าที่มพด. บอกกับฉันว่า พวกเขาคาดหวังที่จะให้ “พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก” เป็นประเด็นสาธารณะที่ขยายตัวไปยังอาณาบริเวณอื่น ๆ เพื่อให้เด็กทุกหนทุกแห่งได้รับการดูแลเอาใจใส่ เพราะ “สิทธิเด็กและสิทธิมนุษยชนเป็นสิทธิซึ่งไร้พรมแดนและเป็นหนึ่งเดียวกัน บ้านของฉันบ้านของเธอ ก็คือบ้านเดียวกัน ถ้าเธอมีความสุขและปลอดภัย ฉันก็จะรู้สึกเช่นเดียวกัน”

มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็กก่อตั้งขึ้นในปีพ.ศ. 2525 โดยดำเนินงานผ่าน 4 โครงการหลักคือ โครงการแด่ท้องฟ้าไทย แรงงานเด็ก ครอบครัวและชุมชน พัฒนา การส่งเสริมสื่อมวลชน เพื่อเด็ก และโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ทั้งนี้ เพื่อตอบสนองต่อพันธกิจซึ่งคือการส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อการปกป้องคุ้มครองและพัฒนาเด็ก การสื่อสารเพื่อให้สังคมมีความรู้ ความเข้าใจ มีความตระหนักในการปกป้องคุ้มครองและพัฒนาเด็ก มีการผลักดันให้เกิดนโยบายกฎหมายปกป้องคุ้มครองและพัฒนาเด็ก

Creative Space for Children

Story and photos by Duean Wonsa

In Samut Prakarn, a coastal province, I was given an opportunity by the staff of the Foundation for Child Development (FCD) to follow them into a migrant community close to a fishing pier. An ethnic Karen boy led us to visit families in the shelters. Although most employers arrange workers' accommodation free of charge, other living expenses are quite significant. The boy told me that most teenage boys leave the place to go and work in factories, while girls head to Bangkok for domestic work, which is said to be light work with good income. When mentioning income, I saw the boy's eyes glittering with excitement under the shadow of uncertainties.

FCD's missions are child protection and promoting child development. Apart from life quality development, life skills training, promoting educational rights, raising community awareness towards child rights and providing assistance to vulnerable children, the organization also advocates for better child protection policies and laws. Altogether, FCD works in seven communities in Samut Prakarn and Samut Sakorn provinces. Understanding the migrant workers' way of life and environment was central to supporting a good work plan. Therefore, community visits and trust building exercises were important tasks for all staff members.

Migrant workers in Samut Prakarn come not only from Myanmar but also Cambodia. Cambodian workers rent small rooms together and get odd jobs or factory work. Some, including children, work in rice mills. Child labour practices are found in labour intensive areas, especially in coastal provinces.

The Creative Space for Children, which hosted FCD's activity for the day, is on a half-acre of vacant land. FCD consulted with the migrant community nearby about how to improve the space for the benefit of the community, and requested permission from the fishing pier to use the land for children and their families. The small project, which started in 2010, was successful. Not only did migrant children have a space of their own, but the community also became more aware than before of child protection and development issues.

As well as the space near the fishing pier, FCD also organized a 'Mobile Creative Space for Children' for other migrant communities. The project not only provides a physical space, but also a social, ideological and awareness-raising space. The team told me that they expected their 'Creative Space for Children' to encourage public advocacy and expand to other areas, so that all children are thought of and taken care of, because child's rights are human rights.

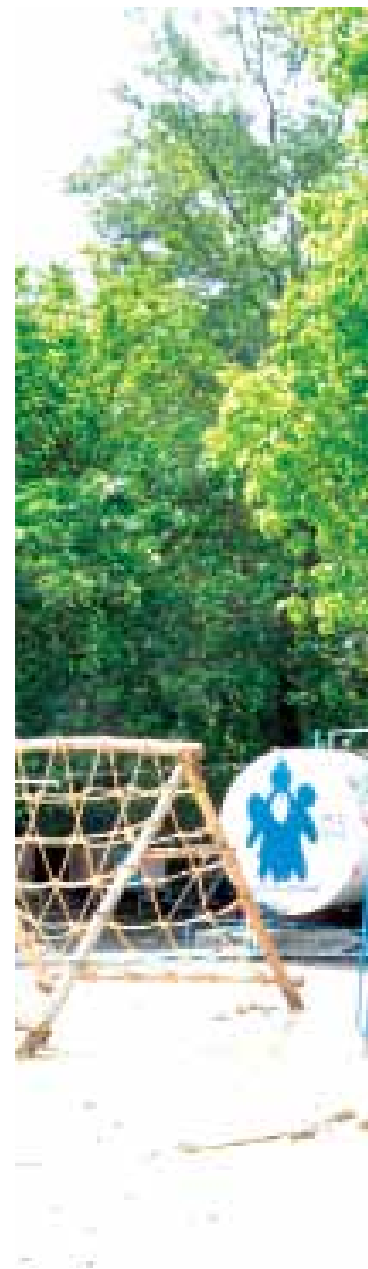
Foundation for Child Development was established in 1982. The main objective of the organization is to foster the overall development of children in body, mind, and spirit via a food assistance program, child workers/labour program, community and family development program and media for children program.

ศูนย์สันติคามเพื่อเด็กและครอบครัว สำนักงานมพด. อ.เมือง สมุทรปราการ (พ.ค. 57)
FCD office, Samut Prakarn province (May 2014)

เจ้าหน้าที่มพด.และอาสาสมัครมาเตรียมจัดกิจกรรมพื้นที่
สร้างสรรค์สำหรับเด็กตั้งแต่วันเสาร์-อาทิตย์ พวกเขาบอก
ฉันว่า คราวนี้จะไปให้ความรู้แก่เด็ก ๆ และผู้ปกครองเรื่อง
“การป้องกันตัวจากโรคที่มากับฤดูฝน”

FCD team prepares for the activity to be held on the
Creative Space for Children near the fishing pier. The topic
of the day was the diseases that come with the rain and
their prevention.

พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก ชุมชนสะพานปลา อ.เมือง สมุทรปราการ (พ.ศ. 57) Creative Space for Children, Samut Prakarn province (May 2014)

พื้นที่ทิ้งขยะที่ได้รับการปรับปรุงให้เป็นสวนสนุกสำหรับเด็กและที่พักผ่อนหย่อนใจของชุมชน โดยสมาชิกชุมชนมีส่วนร่วมในการสร้าง ดูแลรักษา และใช้ประโยชน์ร่วมกัน ในขณะที่มีผด.เป็นเสมือนพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ

This garbage dump area was developed into a playground for children and a public park for the community, with local participation in creating, taking care of and maintaining the area.

พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก ชุมชนสะพานปลา อ.เมือง สมุทรปราการ (พ.ศ. 57) Creative Space for Children, Samut Prakarn province (May 2014)

เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลมาให้ความรู้กับเด็ก ๆ และชาวบ้าน เรื่องความเสี่ยงจากโรคที่มากับฤดูฝน รวมทั้งการดูแลและป้องกันตนเอง

Sub-district hospital staff come to teach the children about diseases that come with the rain.

เด็ก ๆ กับพ่อแม่ให้ความสนใจ
อย่างมาก เมื่อเจ้าหน้าที่รพ.สต.
แนะนำวิธีการล้างมือ
ที่ถูกสุขอนามัย

Children and their parents
show interest in the lesson
about how to wash their hands
properly.

พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก ชุมชนสะพานปลา อ.เมือง สมุทรปราการ (พ.ค. 57)
Creative Space for Children, Samut Prakarn province (May 2014)

ถึงตอนสำคัญของกิจกรรม
พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก
ทุกคนตื่นเต้นกันเป็นพิเศษ
เมื่อต้องเตรียมตัวตอบคำถาม
ลุ้นรับของรางวัล ซึ่งมีทั้ง
ตุ๊กตา ของใช้เล็ก ๆ น้อย ๆ
ขนมและน้ำผลไม้

A quiz session provides an
exciting moment for everyone.
The children and their
parents hope to give correct
answers in order to get
prizes for fun.

สะพานปลา อ.เมือง สมุทรปราการ (พ.ค. 57) Fishing pier, Samut Prakarn province (May 2014)

ณ ริมทะเลซึ่งมีบริเวณสำหรับคัดแยกปลาและอาหารทะเล ลมทะเลพัดแรงกับอากาศที่ร้อนอบอ้าวผสมกับกลิ่นคาวของน้ำเค็ม ทำให้ฉันนึกถึงภาพของงานประมงอันคึกคักในเวลาเช้าวรู่ของแต่ละวัน ยามบ่ายนี้งานส่วนใหญ่เสร็จไปแล้ว เหลือเพียงบางจุดที่ยังมีการขอดเกล็ดปลาและคัดล้างปลานมียังอยู่บ้าง

In the afternoon, the pier that is so busy every morning is almost empty. Most of the work is done. Only some workers remain, sorting and cleaning fish and squid.

สะพานปลา อ.เมือง สมุทรปราการ (พ.ศ. 57) Fishing pier, Samut Prakarn province (May 2014)

คนงาน 3-4 คนคัดแยกและตัดปลาหมึกออกจากถังพลาสติก ฉันเห็นเด็กชายวัยรุ่นคนหนึ่งกำลังนั่งคัดปลาหมึกอย่างตั้งใจ เขายิ้มให้ฉันหนึ่งแล้วหันไปทำงานต่อ ดูจากความคล่องแคล่วว่องไวของมือคู่นั้น เขาคงทำงานแบบนี้มานานทีเดียว

Workers sort squid into different sizes. A teenage boy concentrates on his task. Seeing how fast his hands were, I could guess he has a long experience of working here.

ชุมชนเปรมฤทัย อ.เมือง สมุทรปราการ (มิ.ย. 57) Prem Ruethai Community, Samut Prakarn province (June 2014)

เจ้าหน้าที่มพด.ตระหนักว่าตนจะต้องมีความเป็นมิตร อ่อนน้อมถ่อมตน และทำงานกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้รับความไว้วางใจจนกลายเป็นเพื่อน เป็นพี่ เป็นน้องซึ่งกันและกัน การยอมรับของชุมชนจะตามมาด้วยการรับรู้ถึงความต้องการของเด็กและชุมชนที่แท้จริง

FCD staff members understand that in order to gain the trust of communities, they have to be friendly, humble and stable.

ชุมชนเปรมฤทัย อ.เมือง สมุทรปราการ (มิ.ย. 57) Prem Ruethai Community, Samut Prakarn province (June 2014)

เด็กหนุ่มกัมพูชาว่างเล็กวัย 17 ปีคนนี้ เพิ่งมาร่วมกิจกรรมพื้นที่สร้างสรรค์ของมพด.เมื่อ 2 สัปดาห์ก่อน เขาจากบ้านเกิดเมืองนอนมาหารายได้จุนเจือครอบครัว แต่กลับประสบอุบัติเหตุขณะรับจ้างแบกข้าวสาร ถูกสายพานดูดจนแขนบาดเจ็บมีบาดแผลฉกรรจ์ เจ้าหน้าที่มพด.ได้พูดคุยสอบถามรายละเอียดผ่านล่ามอาสาสมัครเพื่อเตรียมติดตามให้ความช่วยเหลือ โดยเฉพาะด้านการรักษาพยาบาลและการเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ

This 17-year-old Cambodian boy participated in FCD's activity two weeks ago. He left home hoping to feed his family but had an accident at the rice mill. FCD's staff member asks for details via an interpreter and plans to provide both legal and social assistance.

พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก ชุมชนสะพานปลา อ.เมือง สมุทรปราการ (พ.ศ. 57) Creative Space for Children, Samut Prakarn province (May 2014)

เด็กน้อยสองคนวิ่งจูงมายังสนามเด็กเล่นได้ร่มไม้ใหญ่ พอเบื่อจากเล่นจากนู้แอ็คชั่น
แล้วก็หันมานั่งชิงช้าที่ทำจากยางรถยนต์เก่าทาสีสันสดใส

Two children run to enjoy their space under a big tree.

พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก ชุมชนสะพานปลา อ.เมือง สมุทรปราการ (พ.ศ. 57)
Creative Space for Children, Samut Prakarn province (May 2014)

แม่ลูกอ่อนชาวพม่าพาลูกน้อยมาร่วมกิจกรรมในพื้นที่
สร้างสรรค์ เธอฟังอย่างตั้งใจอดใจตลอดเวลา ฉันเห็นว่า
ความฝันและความหวังทั้งหมดของเธอสะท้อนอยู่ในแววตา
ทั้งสองข้างของลูกน้อย สำหรับเธอ อดีตที่เพิ่งผ่านมาคือ
วัยเด็กที่ต้องใช้แรงงาน และส่วนปัจจุบันคือการดูแล
ลูกน้อยเพื่อให้เขามีอนาคตสดใส

A young mother carries her baby to join the activity
in the Creative Space for Children. After spending
her childhood working, now she wishes for a
brighter future for her child. Her wishes and dreams
are reflected in the eyes of her baby.

ลูกหลานแรงงานข้ามชาติที่มีโอกาสได้เข้าเรียนในโรงเรียนไทย
กำลังรอต้อนรับประสบการณ์ให้แก่ผู้ใหญ่ชาวไทยได้รับฟัง

Migrant students wait to share their experiences
with the Thai audience in the conference room.

โรงแรมเซ็นจูรี่ พาร์ค กรุงเทพฯ (เม.ย. 57) Century Park Hotel, Bangkok (April 2014)

เพื่อความเปลี่ยนแปลง

เรื่องและภาพ โดย อภิลักษณ์ พวงแก้ว

๑

ตลอดเวลา 2 วัน ผมเฝ้ามองผู้ใหญ่มากกว่า 200 คนร่วมกันระดมสมองหาทางออกให้แก่ปัญหาแรงงานเด็กในประเทศไทย พวกเขาคือผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐ ภาคธุรกิจ องค์กรแรงงานไทยและต่างชาติ องค์กรเอกชน และ สื่อมวลชน การสัมมนาระดับชาติ “การคุ้มครองแรงงานเด็กและแรงงานเด็กต่างชาติในอุตสาหกรรมแปรรูปกุ้งและอาหารทะเล” ภายใต้โครงการแก้ปัญหาแรงงานเด็กในกิจการแปรรูปสินค้ากุ้งและอาหารทะเลในประเทศไทย จัดขึ้นโดยสภาองค์การพัฒนาเด็กและเยาวชนในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (สอ.ดย.) ร่วมกับกระทรวงแรงงาน และองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO)

การใช้แรงงานเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปีถือว่ามีกฎหมาย ในขณะที่เด็กอายุ 15-18 ปี ซึ่งเป็นแรงงานผู้เยาว์ จะต้องได้รับความคุ้มครองให้ทำงานในเงื่อนไขที่เหมาะสมตามกฎหมาย ถึงวันนี้ ปัญหาแรงงานเด็กมีความซับซ้อนมากขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากเกี่ยวพันกับปัญหาการไม่สามารถเข้าถึงสิทธิต่อสถานะบุคคลและสัญชาติ สิทธิต่อการศึกษา และการรับบริการต่าง ๆ จากรัฐซึ่งส่งผลให้เด็กตกอยู่ในภาวะเปราะบาง นอกจากนี้ คำว่าแรงงานเด็กยังอาจไปพ้องกับอาชญากรรมต่าง ๆ เช่น การค้ามนุษย์ การลักลอบนำเข้าเด็กต่างชาติเข้าประเทศ และการใช้เด็กเพื่อเป็นแรงงานในธุรกิจผิดกฎหมาย เช่น การค้ายาเสพติด เป็นต้น ข้อมูลจาก หลายแหล่งเปิดเผยว่า กิจการในประเทศไทยที่มีหลักฐานและแนวโน้มว่าได้ใช้แรงงานบังคับและแรงงานเด็ก โดยเฉพาะเด็กต่างชาติ ได้แก่กิจการประมงประมงและกุ้ง สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ไร่อ้อย และการผลิตสื่อบันเทิงกอนาจาร ผู้ใหญ่ทุกคนในประเทศไทย จึงมีหน้าที่ที่จะต้องช่วยกันคุ้มครองเด็ก ๆ ที่อยู่ในผืนแผ่นดินไทยให้ได้ใช้ชีวิตวัยเด็ก และ มีพัฒนาการ ดังเช่นที่เด็กทุกคนควรจะมีโอกาส

สอ.ดย. มุ่งผลักดันนโยบายการคุ้มครองเด็กร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ธุรกิจ องค์กรเอกชน ชุมชน และองค์การระหว่างประเทศ การรวบรวมข้อมูลเชิงนโยบายจากพื้นที่ ทั้งที่สนองตอบต่อการแก้ปัญหาแรงงานเด็กหรือเป็นอุปสรรค ได้นำไปสู่การปรึกษาหารือและการรณรงค์เชิงนโยบายทั้งในระดับประเทศและท้องถิ่น ผู้ใหญ่ที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อเด็ก ๆ ที่ได้มาถกหาหนทางสร้างความเปลี่ยนแปลงในวันนี้ มองว่า แรงงานเด็กจะลดลงได้ก็เมื่อมีการมุ่งเน้นแก้ปัญหาความเปราะบางของสถานะบุคคลของเด็กต่างชาติ และสนับสนุนให้เด็ก ๆ เหล่านี้ได้เข้าสู่การศึกษาในระบบ รวมถึงการทำฐานข้อมูลการใช้แรงงานเด็กเพื่อเป็นพื้นฐานให้แก่ระบบเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นโยบายที่ดี คือนโยบายที่ปฏิบัติได้จริงและมีผู้ปฏิบัติ นโยบายการแก้ไขปัญหาแรงงานเด็กจะได้รับการปฏิบัติเมื่อผู้ใหญ่ทุกฝ่ายตระหนักได้ว่า เด็กทุกคนนั้นไม่ต่างอะไรกับลูกหลานของเรา

สภาองค์การเด็กและเยาวชน
ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี ก่อตั้งใน
ปีพ.ศ. 2527 โดยคณะ
รัฐมนตรีมีมติรับรองสถานภาพ
ในการเป็นศูนย์กลางการ
ประสานงานขององค์กรเอกชน
ที่ทำงานด้านเด็กและเยาวชน
ในประเทศไทย รวมถึงเป็น
แกนนำในการประสานงานกับ
ภาครัฐ องค์กรต่างประเทศ
และองค์กรระหว่างประเทศ

โรงแรมเซ็นจูรี พาร์ค กรุงเทพฯ (เม.ย. 57) Century Park Hotel, Bangkok (April 2014)

นายมอริซิโอ บุสซี รักษาการผู้อำนวยการ ILO ประจำประเทศไทย
กัมพูชา และลาว กล่าวว่า การที่รัฐบาลไทยได้ให้สัตยาบันต่ออนุสัญญา
ILO ฉบับที่ 182 ว่าด้วยการขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย
นั้นได้นำไปสู่การ แก้ปัญหาร่วมกันระหว่างรัฐ เอกชน และองค์กร
ระหว่างประเทศอย่าง มีประสิทธิภาพ

Maurizio Bussi, the acting director of the ILO Country Office for
Thailand, Cambodia and Lao PDR suggested that Thailand's
ratification of the ILO Convention No.182 concerning the Worst Forms
of Child Labour has led to a better cooperation between the
government, businesses and international organizations.

For the Changes

Story and photos by Aphiluck Puangkaew

For two whole days I have been watching over 200 adults discussing ways to eradicate the use of child labour. They were senior officers and representatives of government agencies, the private sector, labour associations, NGOs and the media. The National Policy Forum on protecting Thai and migrant children from child labour in the shrimp and seafood industries was conducted as part of the ILO-IPEC Project 'Combating the Worst Forms of Child Labour in Shrimp and Seafood Processing Areas in Thailand' and organized in partnership with National Council for Child and Youth Development (NCYD), the Ministry of Labour and the International Labour Organization.

The use of child laborers under 15 years of age is a violation of the labour law, while a child worker of 15-18 years old should be protected so that that he or she works in conditions proper to his or her age and development. Child labour problems have become more complicated as they are linked with the lack of access faced by migrant children to the right to legal status, the right to education, and other government services. Child labour is also linked to criminal problems such as human trafficking, child smuggling, and the use of children in illicit businesses. It was reported that children, especially migrant children, were hired to work in the shrimp and seafood industry, as well as textiles, sugarcane farms and pornography. Therefore, all adults here had responsibility to protect all these children.

NCYD works with its network and alliances in both public and private sectors and international organizations to advocate for child protection policy. Information regarding practices on the ground is used as a basis for consultations and campaigns. The forum suggested that one of the effective ways to create change was to improve migrant children's legal statuses and promote their educational rights. A child labour database, which could be used as a monitoring system, was also recommended.

A good policy must be practical. The practical policy can be realized only when the adults see all the children as their own.

National Council for Child and Youth Development (NCYD) was established in 1984. Its status as a coordinating center of non-governmental organizations that work for children and youth in Thailand was officially approved by the cabinet.

โรงแรมเซ็นจูรี พาร์ค กรุงเทพฯ (เม.ย. 57) Century Park Hotel, Bangkok (April 2014)

นายจิรศักดิ์ สุคนธชาติ ปลัดกระทรวงแรงงาน ให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนโดยระบุว่า ข้อกำหนดตามพ.ร.บ.การศึกษาได้ช่วยให้เด็กไทยอยู่ในระบบการศึกษาภาคบังคับถึง 9 ปี แรงงานเด็กในปัจจุบันจึงมักเป็นเด็กต่างชาติ ซึ่งยังประสบปัญหาในการเข้าถึงสิทธิทางการศึกษา

The Permanent Secretary of the Ministry of Labour gave an interview to the media, saying that most child laborers are migrant children who have problems accessing their educational rights.

การประชุมกลุ่มเพื่อหาแนวทาง
จัดทำนโยบายจัดการใช้
แรงงานเด็ก ภายใต้หัวข้อย่อย
ซึ่งได้แก่ การจัดการศึกษา การ
คุ้มครองทางสังคม การบริการ
ด้านสุขภาพ สถานะบุคคล
และการส่งเสริมด้านอาชีพอิสระ

Small groups discuss policies
to eradicate child labour
exploitation, which include
different aspects such as
education, social protection,
social services, legal status
and career development.

โรงแรมเซ็นจูรี พาร์ค กรุงเทพฯ (เม.ย. 57) Century Park Hotel, Bangkok (April 2014)

ตัวแทนกลุ่มย่อยกำลังนำเสนอ
แนวทางการจัดทำนโยบายจัด
การใช้แรงงานเด็ก

A group's representative
presents the idea for a policy
to eradicate the use of child
labour.

โรงแรมเซ็นจูรี พาร์ค กรุงเทพฯ (เม.ย. 57) Century Park Hotel, Bangkok (April 2014)

ที่หน้าห้องประชุม เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลการบังคับใช้กฎหมายกำลังศึกษา
ข้อมูลเกี่ยวข้องกับแรงงานเด็กและแรงงานเด็กข้ามชาติ

A law-enforcement officer studies information relating
to child labour in front of the conference room.

โรงแรมเซ็นจูรี่ พาร์ค กรุงเทพฯ (เม.ย. 57) Century Park Hotel, Bangkok (April 2014)

เด็ก ๆ ลูกหลานแรงงานข้ามชาติเหล่านี้ เป็นหนึ่งในเด็กต่างชาติจำนวนไม่มากนักที่มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาในระบบของไทย วันนี้พวกเขาได้มาถ่ายทอดประสบการณ์และความใฝ่ฝันให้แก่ผู้ใหญ่ที่ต้องการสร้างความเปลี่ยนแปลงให้แก่ชีวิตแรงงานเด็กทุกคน

These migrant students came to share their dreams and experiences with the Thai audience whom they expected could bring positive changes to their lives.

ชุมชนแรงงานจากประเทศพม่า อ.ชนอม นครศรีธรรมราช (เม.ย. 57)
Burmese/Mon migrant worker community, Nakhon Si Thammarat province (April 2014)

ติดต่อ Contacts

มูลนิธิเครือข่ายส่งเสริมคุณภาพชีวิตแรงงาน

25/17-18 มหาชัยเมืองทอง ถ.สหกรณ์ ต.บางหญ้าแพรก
อ.เมือง จ.สมุทรสาคร 74000

Labour Rights Promotion Network Foundation

25/17-18 Mahachai Muengthong, Sahakorn Rd., Bangyaphrak, Mueng,
Samut Sakorn 74000

Tel : 6634-434-726, 6686-163-1390, 6684-121-1609

E-mail : LPN-thailand@hotmail.com

www.lpnfoundation.com

สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย

ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

8 ซ.วิภาวดีรังสิต 44 ถ.วิภาวดีรังสิต ลาดยาว จตุจักร กทม.10900

8 Vibhavadi-rangsit 44, Ladyao, Chatuchak, Bkk 10900

The Planned Parenthood Association of Thailand Under the Patronage of H.R.H. Princess Mother

Tel : 662-941-2320, Fax : 662-561-5130

E-mail : info@ppat.or.th

www.ppat.or.th

สภาองค์การพัฒาเด็กและเยาวชนในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระ เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

618/1 ถ.นิคมมักกะสัน ราชเทวี กทม. 10400

National Council for Child and Youth Development under the Royal Patronage of H.R.H Princess Mahachakri Sirindhorn

618/1 Nikhom Makasan Rd., Rajadevi, Bkk 10400

Tel : 662-255-9922, 651-7033, Fax : 0-2254-7219

E-mail : info@ncyd.org, ncyd2004@yahoo.com

www.dordek.org

มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก

143/109-111 หมู่บ้านปิ่นเกล้าพัฒนา ซ.วัดสุวรรณศิริ
ถ.บรมราชชนนี อรุณอมรินทร์ บางกอกน้อย กทม.10700

Foundation for Child Development

143/109-111 Pinklao Pattana, Soi Wat Suwankhiri,
Barom Ratchonnane Rd., Bkk 10700

Tel : 662-433-6292, 435-5281, 884-6603 # 0, Fax : 662-435-5281

www.iamchild.org

มูลนิธิรักษ์ไทย

185 ซ.ประดิพัทธ์ 6 สามเสนใน พญาไท กรุงเทพฯ 10400

Raks Thai Foundation

185 Soi Pradipat 6, Samsennai, Phayatai, Bkk 10400

Tel : 662-265-6888

Fax : 662-271-4467

E-mail : info@raksthai.org

Website : www.raksthai.org

มูลนิธิเพื่อนไร้พรมแดน

191/2 หมู่ 1 ต.หนองควาย อ.หางดง จ.เชียงใหม่ 50230

Friends Without Borders Foundation

191/2 Mu 1, Nong Kwai, Hang Dong, Chiang Mai 50230

E-mail : bordervoices2010@gmail.com

www.friends-without-borders.org

องค์การแรงงานระหว่างประเทศ

สำนักงานแรงงานระหว่างประเทศประจำอนุภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง

อาคารสหประชาชาติ ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ 10200

International Labour Organization (ILO)

UN Building, Rachadamnoen Nok Rd., Bkk 10200

Tel : 662-288-1234, Fax : 662-288-3062

E-mail : SRO-BKK@ilo.org

www.ilo.org/asia

International
Labour
Organization